

تربییون

افزایش سالانه ۱۵ میلیارد دلاری درآمدهای نفتی در دولت سیزدهم؛
بودجه بندی پایدار با استفاده حداکثری
از ظرفیت صادرات نفت

رئیس سازمان برنامه و بودجه افزایش ۱۵ میلیارد دلاری درآمدهای حاصل از صادرات نفت در سال را از اقدامهای اقتصادی دولت سیزدهم برشمرد و گفت: استفاده حداکثری از ظرفیت صادرات نفت کشور توانست بودجه دولت را پایدار کند.

به گزارش شانها داود منظور در این باره توضیح داد: توانستیم با شناسایی منابع پایدار به‌جای انتشار اوراق، به‌طرف منابع پایدارتر برویم که عمده‌ترین آن‌ها مالیات و حقوق گمرکی بود، البته دولت از ظرفیت‌های خالی صادرات نفت نیز استفاده کرده است.

وی افزود: در دولت گذشته، بازار صادراتی نفت در اختیار نداشتیم و نفت روی کشتی‌ها باقی می‌ماند تا برای آن مشتری پیدا کنیم، اما در این دولت این‌گونه نبود.

رئیس سازمان برنامه و بودجه با اشاره به افزایش ظرفیت تولید نفت در دولت سیزدهم، افزود: خوشبختانه در دولت شهید رئیسی توانستیم در درآمد حاصل از صادرات نفت افزایش قابل توجهی ایجاد کنیم، به‌طوری که در این دولت نسبت به سال‌های آخر دولت قبل به‌طور تقریبی سالانه ۱۵ میلیارد دلار به درآمد حاصل از صادرات نفت اضافه شد.

منظور تصریح کرد: مهم‌ترین اصلاح ساختار بودجه‌ای که ما در این دولت انجام دادیم واقعی‌کردن درآمدها و منابع، کاهش میزان انتشار اوراق، حرکت به‌سوی منابع پایدار بودجه‌ای و استفاده حداکثری از ظرفیت صادرات نفت کشور بود که توانست بودجه دولت را پایدار کند.

وی ادامه داد: در این دوره تلاش کردیم کسری بودجه دولت را به نظام بانکی منتقل نکنیم و این مسئله سبب شد در بخش پولی نیز به یک انضباط برسیم، یعنی انضباط بودجه‌ای مقدمه‌ای برای تحقق انضباط پولی در کشور شد، از این‌رو یکی از مهم‌ترین رویکردهای ما در دولت شهید رئیسی این بود که بتوانیم دولت را به‌صورت پایدار با اتکا به منابع قابل اعتماد و پایدار، تأمین مالی کنیم.

رئیس سازمان برنامه و بودجه بیان کرد: در سه سال گذشته، رشد اقتصادی کشور بالای درصد بوده است. سال ۱۴۰۰، ۵۵٫۵ درصد رشد داشتیم، در ۱۴۰۱، ۵۰ درصد رشد اقتصادی ثبت شد و در ۱۴۰۲ نیز نزدیک به ۶۰ درصد رشد را تجربه کردیم. این رشد نشان‌دهنده جهش در اقتصاد است.

کاهش صادرات نفت روسیه به چین و هند

میانگین صادرات نفت درباردر روسیه در چهار هفته منتهی به ۱۴ ژوئیه، به ۳۱۱ میلیون بشکه در روز رسید که تقریباً ۶۰۰ هزار بشکه معادل ۱۷ درصد نسبت به اوج اخیرش در آوریل، کاهش داشت.

به گزارش ایسنا، ارسال محموله‌های نفت روسیه، در حال حاضر به پایین‌ترین حد خود از ژانویه رسیده و احتمالاً حداقل تا پایان اوت، به همین منوال باقی خواهد ماند، زیرا میزان پالایش داخلی بهبود یافته و به بالاترین حد خود در ۶ ماه گذشته رسیده است. این کاهش صادرات احتمالاً برای چین و هند پیشتر ملموس خواهد بود زیرا این دو کشور آسیایی، بیش از ۸۰ درصد از صادرات نفت خام روسیه را از طریق دریا دریافت می‌کنند.

با این حال، بشکه‌های نفت روسیه که از بازار خارج شده‌اند، بخش کوچکی از کل خرید نفت خام آنها را نشان می‌دهد، یعنی خریداران چینی و هندی می‌توانند به راحتی نفت خام کشورهای دیگر را جایگزین نفت روسیه کنند.

شرکت تحقیقاتی «ریستاد انرژی» پیش‌بینی کرده است صادرات نفت روسیه در ژوئیه و اوت، حدود ۲۷۰ میلیون بشکه در روز باقی خواهد ماند، اما در سپتامبر که انتظار می‌رود پالایشگاه‌های روسیه تعمیرات سنتی پاییز خود را آغاز کنند، اندکی بهبود یافته و به ۲۹۰ میلیون بشکه در روز رشد می‌کند.

در مقایسه با صادرات ۳۶ میلیون بشکه تا ۳۷ میلیون بشکه در روز که در آوریل و مه ثبت شده، این کاهش قابل ملاحظه‌ای به شمار می‌رود زیرا حملات مکرر پهپادهای اوکراینی، باعث اختلال در پالایش داخلی شده است.

ویکتور کاتونا، تحلیلگر ارشد نفت خام در شرکت اطلاعات انرژی کپلر، به بلومبرگ گفت: میزان صادرات مشاهده شده در آوریل یا مه، در سال ۲۰۲۴ تکرار نمی‌شوند، زیرا حملات پهپادی، به پالایشگاه‌های بیشتری در مقایسه با حملات پهپاری، آسیب خواهد زد. کاتونا پیش‌بینی کرد که عرضه نفت خام روسیه از طریق دریا، تا پایان سال نزدیک به سه میلیون بشکه در روز خواهد بود. بر اساس گزارش اوایل پرایس، در این بین، اوکراین مانع صادرات نفت روسیه به مجارستان از طریق خاک این کشور شده است. غول نفت و گاز لوك اویل، نفت روسیه را از طریق خط لوله دروزیا به اروپا صادر می‌کند و آخرین مسیر عرضه نفت روسیه به این منطقه است که همچنان فعال است. با این حال، کشورهای اروپایی همچنان نفت را از سایر شرکت‌های روسی دریافت می‌کنند.

همکاری گازی تهران و مسکو گامی بزرگ به‌سوی تبدیل ایران به قطب گازی منطقه است

رئیس دیپلماسی انرژی نیر بودیم.

در همین حال، منصور شکرالهی، عضو کمیسیون انرژی مجلس نیز با اشاره به موفقیت‌ها در حوزه وزارت نفت ازجمله بهره‌برداری از پالایشگاه فازهای ۱۴ و ۱۱ میدان پارس جنوبی، همچنین توافق‌نامه گازی بین ایران و روسیه تصریح کرد: مجموعه وزارت نفت در نهاد دولت سیزدهم نشان داد متخصصان ایرانی می‌توانند

با وجود تحریم‌های ظالمانه خوب کار کنند و موفق باشند. وی یادآور شد: ظرفیت‌های بالایی در حوزه نفت داریم و تاکنون قراردادهای قابل قبولی با کشورهای مختلف از جمله همین توافق‌نامه گازی با روسیه امضا شده است که آینده روشنی را برای ما در حوزه گاز رقم خواهد زد.

جواد اوجی، وزیر نفت در حاشیه نشست هیات دولت در جمع خبرنگاران، انتقال گاز روسیه به جمهوری اسلامی ایران را شاهکار دیپلماسی انرژی دولت سیزدهم دانست و گفت: این موضوع می‌تواند سبب انقلاب اقتصادی و تأمین امنیت انرژی کشورهای منطقه از طریق ایران باشد. توافق‌نامه راهبردی شرکت ملی گاز ایران و گازپروم روسیه ششم تیر در تهران و در حضور محمد مخیر، سرپرست ریاست‌جمهوری، وزیر نفت و الکسی میسر، مدیرعامل شرکت گازپروم روسیه، در نهاد ریاست‌جمهوری برگزار شد.

معاون وزیر نفت تشریح کرد:

چگونگی ساخت پالایشگاه‌های فراسرزمینی و جذب اعتماد خارجی‌ها

شرکت‌های پشتیبان فعال و کارت‌خوان‌ها عملاً با توجه به شرکت‌های دانش‌بنیان بومی شدند، اکنون یک سامانه جی‌تی‌اس هم گذاشتیم که مرتب پایش می‌شود. خرابی‌ها از ۴۵ درصد به زیر ۵ درصد آمد. این اقدام‌ها که در این بخش در آن زمان انجام شد، همچنین تلاش کردیم که مشکل خاموشی را حل کنیم، در آن زمستان ۱۸ میلیارد سوخت برای نیروگاه‌ها دادیم، رشد مصارف یکدفعه صعودی شد؛ روزانه ۷۵ میلیون لیتر مصرف سوخت بود که این عدد به ۹۴ میلیون لیتر و سال بعد به ۱۰۵ میلیون لیتر حتی به ۱۱۸ میلیون لیتر رسید یعنی افزایش تصاعدی به همان زیرساخت‌های پیشین، یک اتفاقاتی هم افتاده بود که هرگونه توسعه را ممنوع کرده بودند، یعنی در بخش ایجاد ذخیره، مخازن و غیره، ما آن مصوبه‌ها را اصلاح کردیم، عملاً طرح‌های توسعه را در مجموعه‌ها شکل دادیم.

این افزایش مصرف یا سیر صعودی ناشی از پایان شیوع ویروس کرونا نبود؟
بی‌شک در ۶ ماه نخست نزدیک به ۷۴ تا ۷۵ میلیون لیتر پیشرفت داشتیم، یک دفعه این عدد در ۶ ماه دوم که بحث کرونا حل شد، به ۸۴ و ۹۴ میلیون لیتر رسید، یعنی تدریجاً از یک طرف دیگر هم حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار خودرو به کشور اضافه می‌کردیم، این عملاً پنج تا شش میلیون لیتر افزایش مصرف روزانه سوخت در سطح کشور بود.

شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی اکنون با آن شرایطی که در کشور است، تنها در بخش حمل و نقل روزانه حدود ۲۲۰ میلیون لیتر بنزین و گازوئیل را جایجا می‌کند، یعنی نزدیک به ۱۲۷ تا ۱۲۸ میلیون لیتر بنزین در حوزه حمل و نقل مصرف می‌شود یا ۸۴ تا ۸۵ میلیون لیتر در حوزه نفت‌گاز مصرف می‌کنیم. حدود ۲۰ میلیون لیتر هم سی‌ان‌جی مصرف می‌شود.

یکی از موضوع‌های اولیه بحث انضباط مالی بود، بحث عمل به تعهداتی که پیش‌فروش شده بود، بعد شما باید در این دولت آنها را پرداخت می‌کردید و صادرات می‌کردید، یکی از بحث‌هایی که فرمودید، مربوط به ناوگانی که حمل و نقل است، این وضعیت آن چطور است؟

در بخش ناوگان هم نیاز بود ترمیم انجام دهیم، در آن شرایط ما ۱۵۰۰ ناوگان را اضافه کردیم، همچنین سیاست الگوی حمل و نقل را عوض کردیم. نگاهمان این بود که ما ۱۰ درصد الگوی حمل را از مجموع حوزه نفت‌کش و جاده‌پیما به خط لوله منتقل کنیم. اکنون نزدیک ۱۴ هزار کیلومتر خط لوله داریم، حدود ۴۶۰ کیلومتر هم آماده بهره‌برداری است. حدوداً ۱۰۳ میلیارد لیتر سوخت با الگوی حمل جاده‌ای استفاده می‌کنیم، این عدد خیلی بالاست، بنابراین یک شعاع ۱۲۰ تا ۱۳۰ کیلومتری در حال جایجایی این سوخت هستیم. ضرورت داشت این شعاع را کوتاه کنیم. از یک طرف برای این که دسترسی مردم به حوزه حمل و نقل باشد.

ایران کشور پهناوری از شمال تا جنوب، از شرق تا غرب است، می‌توانیم یا برخی از کشورهای همسایه که این توانمندی را دارند، به صورت تهاژت سوآپ کنیم؟

ما در گذشته این برنامه را داشتیم. برای سوآپ یک ظرفیتی در نکا داریم، آنجا ظرفیت ۵۰۰ هزار بشکه‌ای وجود دارد. در گام نخست ۳۰۰ هزار بشکه در آن‌جا ظرفیت انتقال است، از طرف دیگر نزدیک ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار بشکه ظرفیت ذخیره‌سازی در گذشته انجام شده، یک زمانی ما هم از حوزه ترکمنستان استفاده می‌کردیم، الان هم برنامه داریم. حوزه ماخاچکالا باز

حمل دریایی را داشتیم و یک مقدار روابط گذشته، چون روی دیپلماسی‌ها خیلی با کشورهای همجوار مناسب نبوده، این شرایط به هم خورد، این دولت به‌تازگی اقدام‌هایی انجام داد؛ به‌ویژه توجهی که به همسایگان کرد، ما توانستیم این روابط را ترمیم کنیم و بتوانیم در حوزه جایجایی سوخت، به نوعی سوآپ از بالا و تحویل در جنوب را انجام دهیم.

در همین شرایط هم بود که ما زیرساخت‌هایی در شمال کشور ایجاد می‌کنیم، از یک طرف دیگر حوزه شمال ما مثلاً انبار چالوس، مجموعه رشت ما خطوط لوله دارند که بتوانیم از حمل دریایی مسیر انتقال را حل کنیم. در شرایطی که تردها در حوزه شمال بالاست، عملاً بتوانیم این تسهیل و سوخت‌رسانی را انجام دهیم.

یکی از موضوعاتی که همواره محل مناقشه است: حجم مصرف بنزین در داخل کشور است که برخی برآوردها نشان می‌دهد که به‌طور تقریبی نسبت به آن حد ناشی که دنیا مصرف می‌شود، دو تا سه برابر است. این تا نیمی از چیست؟ چرا مصرف سوخت کشور ما این قدر زیاد است؟

چند نکته در این بخش وجود دارد، مصرف بنزین در سال ۱۴۰۰ نزدیک به ۲۷۷ میلیارد لیتر بود، ۱۴۰۱ این عدد به ۲۸۳ میلیارد لیتر و در ۱۴۰۲ به ۴۲۳ میلیارد لیتر رسید. برای امسال پیش‌بینی ما حدود ۴۶ میلیارد لیتر است، یعنی تفاوت اینها یک عدد ۳۹ میلیون لیتر است و اگر ما نفت‌گاز و دیگر فرآورده‌ها را هم اضافه کنیم، یعنی ۴۱ میلیون لیتر در این بازه زمانی افزایش داشتیم. چه اتفاقی افتاده؟ تعداد ناوگان حمل‌ونقل کشور در حوزه سواری سبک بیش‌تر بنزینی و دیزلی؛ حدود ۲۱ میلیون لیتر است (با مجموعه موتورسیکلت‌ها که نگاه کنیم و غیره). پس نشان می‌دهد که خودروها فرسوده هستند و نیاز به نوسازی ناوگان را انجام دهیم. اسقاط خودروها، همان طور که در سال ۸۶ انجام می‌دادیم، اتفاق بیفتد. مصرف بنزین اکنون در بسیاری کشورها ۱۰۰ به چهار است اما ما ۱۴-۱۵، ۱۰۰-۱۰۰ مصرف می‌کنیم، هر سال که یک میلیون خودرو را به کشور اضافه می‌کنیم، خودرویی هم از چرخه خارج نمی‌کنیم.

با این حال حدود پنج تا شش میلیون لیتر به مصرف بنزین کشور اضافه کردن؛ یعنی همین پالایشگاه تهران که کنار ماست؛ روزانه ۶ میلیون لیتر بنزین تولید می‌کند، یعنی اگر پالایشگاهی در قد و قواره تهران بسازیم، نزدیک سه تا چهار میلیارد دلار باید سرمایه‌گذاری شود، آن هم در یک بازه زمانی سه تا چهار ساله که بتواند نیاز یک سال کشور را تأمین کند. پس نیاز است که حوزه بهینه‌سازی و مدیریت مصرف را توجه ویژه‌ای داشته باشیم و از طرف دیگر هم روی ناوگان، هم اسقاط خودرو توجه شود و هم سبب سوخت را توسعه دهیم. نباید همیشه توجه به بنزین و خودروهای بنزینی باشد. بالآخره تکلیف قانون به بنزین تولید ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی، همسایگان ما، یعنی مدیریت مصرف سوخت را جدی گرفتیم؛ هم در سیاست غیرقیمتی هم هست. اقدام‌هایی هم به‌تازگی انجام می‌دهیم. بالآخره شفاف قیمتی در داخل کشور با کشورهای همجوار بسیار بالاست.

ما گازوئیل داریم ۳۰۰ تومان، این شکاف قیمتی، خودش زمینه‌ای برای قاچاق است؛ بنابراین در بخش حمل و نقل، باوجود اینکه تکلیفی از قانون ۹۳ و ۹۷ بوده، سامانه سه‌تین و سپیاد، اجرا نشده بود، ما اکنون سامانه پیمایش برخط خودمان آمدمیم طرح میبگیم که گذاشتیم، براساس این دیگر از ماه آینده هم در حوزه خودروهای سنگین اجرا می‌کنیم که در عمل خودرویی که فعالیت دارد، عملکرد دارد، بتواند سهمیه سوخت خود را دریافت کند و آمیدواریم با همین اقدام‌ها هم بتوانیم بخشی از حوزه مدیریت مصرف را انجام دهیم.

روزانه ۲۰ میلیون متر مکعب گاز از میدان خارتنگ برداشت می‌شود

مدیرعامل شرکت نفت مناطق مرکزی ایران گفت: در میدان خارتنگ حفاری ۱۶ حلقه چاه با افزایش تولید به میزان ۲۰ میلیون مترمکعب گاز در روز پیش بینی شده است.

به گزارش خبرگزاری مهر مهندی حیدری در حاشیه بازدید رئیس و اعضای کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی از میدان خارتنگ، از این میدان به عنوان یکی از مهم‌ترین پروژه‌های ملی کشور یاد کرد و گفت: میدان گازی خار تنگ سومین میدان گازی خشکی در استان بوشهر به‌شمار می‌رود که توسعه آن پس از میدان‌های نار و کنگان به شرکت نفت مناطق مرکزی ایران واگذار شده است و توسعه و تکمیل این میدان نقش به‌سزایی در جبران ناترازی انرژی ایفا می‌کند.

وی افزود: طبق مصوبه شورای اقتصاد و در قالب طرح توسعه میدان جدید و طرح ضربتی تولید گاز در بیش از ۱۷ استان و بیش از ۱۵ میدان به شرکت نفت مناطق مرکزی ایران محول شد که حاصل آن، افزایش تولید روزانه به میزان بیش از ۱۲۰ میلیون مترمکعب است که معادل چهار فاز پارس جنوبی را در قالب این میدان‌ها توسعه خواهیم داد و یکی از این میادین بسیار مهم این طرح، میدان خار تنگ بوده که در استان بوشهر واقع شده است.

حیدری یادآور شد: در این میدان حفاری ۱۶ حلقه چاه با افزایش تولید به میزان ۲۰ میلیون مترمکعب گاز در روز پیش بینی شده است. از مزایای این پروژه می‌توان به استفاده از توان حداکثری پیمانکاران و تولیدکنندگان داخلی، به کارگیری نیروهای متخصص و جوان بومی استان و هم‌تراز هم پیشبرد پروژه‌های عام المنفعه در قالب مسئولیت‌های اجتماعی و بهره‌مندی مناطق پیرامون تأسیسات اشاره کرد. مدیرعامل شرکت نفت مناطق مرکزی ایران پیرامون زمانبندی اتمام و بهره‌برداری پروژه خار تنگ خاطر نشان کرد: طبق برنامه ریزی و پیش‌بینی‌های به عمل آمده در فاز اول حفاری هشت حلقه چاه در دستور کار قرار دارد و از این تعداد در حال حاضر حفاری یک حلقه به اتمام رسیده و حفاری دو حلقه دیگر نیز در دست اقدام و اجرا قرار دارد و در طی سال آینده شاهد برداشت روزانه ۱۰ میلیون مترمکعب گاز از فاز اول و در سال ۱۴۰۵ نیز با تولید روزانه ۱۰ میلیون مترمکعب دیگر ظرفیت آن اضافه می‌شود.

حیدری در رابطه با جذب نیروهای بومی در این پروژه تصریح کرد: با توسعه کامل میدان خار تنگ و تولیدی شدن این میدان نیاز به جذب ۱۵۰۰ نفر نیروی زبده است و تلاش می‌کنیم که از حداکثر پتانسیل نیروهای متخصص بومی استان بهره ببریم.

بر اساس این گزارش، میدان گازی خار تنگ یکی از استراتژیک‌ترین میدان‌های گازی در بخش خشکی است که در منطقه کوهستانی و صعب‌العبور در ۸۰ کیلومتری شرق بوشهر، ۲۰ کیلومتری شرق خورموج واقع شده و حجم درجی ذخیره گاز این میدان ۸٫۵ TCF و میزان میعانات گازی ۳۳ میلیون بشکه برآورد شده است

هیچکدام از نفتکش‌های آسیب‌دیده در ساحل

سنگاپور حامل نفت خام ایران نبودند

حادثه برخورد دو نفتکش در نزدیکی ساحل سنگاپور در حالی رخ داده که برخی رسانه‌ها، محموله یکی از این نفتکش‌ها را دو میلیون بشکه نفت خام ایران اعلام کرده‌اند. وزارت نفت در قالب اطلاعیه‌ای رسمی اعلام کرد: هیچکدام از نفتکش‌های آسیب‌دیده مرتبط با ایران نبوده‌اند و هیچ یک نیز حامل نفت خام ایران نبودند.

به گزارش شانها، صبح جمعه ۲۹ تیرماه دو نفتکش در سواحل سنگاپور با هم برخورد کردند. این حادثه به سرعت در خبرگزاری‌های مهم جهان منتشر شد و برخی خبرگزاری‌ها مانند رویترز و بلومبرگ ادعا کردند که یک نفتکش غول پیکر (VLCC) که در این حادثه آسیب‌دیده بود، حامل دو میلیون بشکه نفت خام ایران به چین بوده است.

وزارت نفت در قالب اطلاعیه‌ای رسمی اعلام کرد: هیچکدام از نفتکش‌های آسیب‌دیده مرتبط با ایران نبوده‌اند.

همچنین محموله نفت خام هیچ یک از این دو نفتکش آسیب‌دیده نیز ارتباطی با ایران ندارد و متعلق به ایران نبوده است. بر اساس مستندات منتشرشده ابرفتکش «سیریز ۱» حامل پرچم کشور جزیره‌ای «سانتوتومه و پرنسیپ» واقع در خلیج گینه در غرب قاره آفریقا است. نفتکش دیگری نیز که با این ابرفتکش برخورد داشته سنگاپوری است.

مشخص نیست در شرایطی که ایران توانسته تولید و صادرات نفت خود را با وجود تحریم‌های آمریکا افزایش دهد، انتساب محموله این نفتکش غول‌پیکر به ایران با چه هدف و نیتی از سوی رسانه‌های غربی مطرح می‌شود.